

Statnett SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Vår dato: 22.01.2016
Vår ref.: 201402567-31
Arkiv: 617
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Kristin Evjen / Kjetil Greiner Solberg

Statnett SF, Alta og Kvalsund kommuner, Finnmark fylke - godkjenning av miljø-, transport- og anleggsplan for 420 kV Skillemoen – Skaidi

Norges vassdrag- og energidirektorat viser til Deres brev datert 5.11.2015 vedlagt miljø-, transport- og anleggsplan for 420 kV Balsfjord – Skaidi på strekningen Skillemoen transformatorstasjon i Alta kommune – Skaidi transformatorstasjon i Kvalsund kommune.

Saken er behandlet med hjemmel i vilkårene for miljø-, transport- og anleggsplan gitt i konsesjon 30.6.2015, post 10.

Bakgrunn

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) ga den 2. mai 2012 Statnett SF konsesjon til bygging av ny 420 kV sentralnettsledning Balsfjord - Hammerfest. Konsesjonen ble påklaget og klagebehandlet av Olje- og energidepartementet (OED) som avgjorde klagesaken og ga ny konsesjon til prosjektet 30. april 2015. Endelig anleggskonsesjon, som omfattet endringer og tilleggsvilkår fastsatt i OEDs konsesjon, ble gitt av NVE 30.6.2015.

I henhold til konsesjonen skal det utarbeides en miljø-, transport- og anleggsplan (MTA) som skal godkjennes av NVE før anleggsstart. Det er gitt nærmere retningslinjer for hva en slik plan skal inneholde. Statnetts oversendelse av 5. november 2015 er vedlagt MTA for følgende delstrekninger: Balsfjord - Reisadalen, Reisadalen – Skillemoen og Skillemoen – Skaidi. De tre planene har vært på begrenset høring til berørte kommuner, reinbeitedistrikt, Sametinget, Fylkesmannen i Troms og Finnmark og Troms og Finnmark fylkeskommuner. NVE foretok en overordnet befarings av strekningen Skillemoen – Skaidi 18. september 2015. 10. – 12. november samme år gjennomførte NVE samrådsmøter med samtlige berørte kommuner på hele strekningen der også Statnett var til stede.

Det vil bli utarbeidet egen MTA for hver av transformatorstasjonene Skillemoen og Skaidi. Denne godkjenningen omfatter strekningen Skillemoen - Skaidi.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Vedtak

Med hjemmel i konsesjonen datert 30. juni 2015, post 10, godkjenner NVE fremlagte miljø-, transport- og anleggsplan for bygging av 420 kV Skillemoen - Skaidi i kommunene Alta og Kvalsund..

Vårt vedtak forutsetter at de fremlagte planer for miljø og transport ikke går ut over vilkår og forutsetninger gitt i konsesjonen. Vi gjør oppmerksom på at tiltakshaver må sørge for å skaffe seg nødvendige privatrettslige rettigheter før anleggsarbeidene starter.

Vilkår

- Lavtvoksende vegetasjon skal i størst mulig grad settes igjen ved rydding av traséen.
- Der det på grunn av erosjon er viktig å etablere et vegetasjonsdekke raskt, skal kun godkjente frøblandinger benyttes. Naturlig revegetering skal ellers være hovedprinsippet for istandsetting av terrenginngrep.
- Det kan fra NVEs miljøtilsyn bli stilt krav om ytterligere detaljering og krav til dokumentasjon for deler av anlegget.
- Når anlegget er ferdig bygget, skal kommunen få tilsendt kartdata i egnet kartformat med alle fysiske anlegg slik at kartdata på enkel måte kan gjøres tilgjengelig.
- NVE skal orienteres om når anleggsarbeidet starter, ved viktige og/eller kritiske faser ved byggearbeidet og når anlegget blir satt i drift.
- Planen skal ikke fravikes uten NVEs godkjennelse.

Merknader til planen

Gjennom den begrensede høringen på høring av MTA Balsfjord – Skaidi er det kommet inn høringsuttalelser fra Alta kommune, Kåfjord kommune, Sametinget, Fylkesmannen i Finnmark, Fylkesmannen i Troms, Troms fylkeskommune, Øytun folkehøgskole, Alta trekkhundklubb. Advokatfirma Dalan begjærte utsatt høringsfrist, og ny frist ble satt til 5.1.2015. Søknad om ytterligere forlengelse av fristen til 12.1.16 for reinbeitedistrikt 22 Fiettar ble avslått av NVE i brev 7.1.2016. I brev 15.1.2016, etter høringsfristens utløp, bemerker de at de ønsker et møte med Fylkesmannens reindriftsavdeling, Landbruksdepartementet og Statnett. De mener også at arbeid med 220 kV linjen må skje utenom sommerperioden. Det er også kommet innspill til planene i møter med de berørte kommunene. Her nevnes og oppsummeres kun de høringsinnspillene og kommentarene som er relevante for den aktuelle strekningen.

NVEs vurdering

MTA skal beskrive hvordan anlegget skal bygges og driftes for å ivareta miljø, landskap og omgivelser på best mulig måte. NVE mener dette er gjort på en god måte. Et så stort prosjekt berører mange, og mange vil, spesielt i byggeperioden, påføres ulemper i varierende grad. Siden 2007 har Statnett gjennomført en rekke møter med myndighetene, reindriftsnæringen og grunneierne på strekningen for å informere om prosjektet og planlegge anleggsgjennomføringen. Planen beskriver dialogen med de ulike partene i denne perioden. MTA er utarbeidet på bakgrunn av den informasjonen som er fremkommet gjennom disse årene.

Noen tema behandles på en overordnet måte i MTA. For terrenginngrep og istandsetting angis prinsippene for hvordan arbeidet skal utføres i Statnetts *Håndbok i terrengbehandling*. NVE vil hevde at dette er en hensiktsmessig håndtering av temaet i et såpass stort prosjekt, samtidig som det gir et handlingsrom for tilpasninger underveis. Samtlige endringer skal avklares med NVE, og NVE vil føre jevnlig tilsyn med byggingen. Statnett har i forbindelse med dette prosjektet utviklet en type mastefundament som muliggjør bygging på vinteren. Vintertransport er skånsomt for terrenget ved at man i stor grad unngår nye terrengspor. Det kan synes som terrenginngrepene ved det enkelte

mastepunktet kan bli noe mer omfattende enn ved bruk av betongfundamenter. I tråd med MTA skal det jobbes for å minimere terrenginngrepene. Fordelene anses likevel langt å overstige ulempene ved at det kan bygges gjennom vinteren, som er lang i disse områdene.

Det er utarbeidet en skogryddingsplanen for hele traséen. NVE mener at det virke som ikke vil komme i konflikt med sikkerhetshøyden i løpet av ryddeintervallene i størst mulig grad skal stå igjen. I dette prosjektet finns det mange områder med lavtvoksende vegetasjon, og der skal all vegetasjon som ikke må fjernes av andre årsaker spares. Begrenset skogrydding har svært god effekt når det gjelder å dempe det visuelle inntrykket av ledninger, og NVE antar at spart vegetasjon i traséen også kan ha en viss effekt enkelte steder ved snøskred ved at vegetasjonen bidrar til å bremse eller holde tilbake snømasser.

Vurdering av hensynet til samisk tamreindrift

Strekningen Skillemoen – Skaidi berører følgende reinbeitedistrikt:

19 Sørøy, 20, 21 Gearretnjarga, 22 Fiettar, 23C Jalgon, 23 (Jalgon, Ealenjarga, Valgejarga og Gierenjarga), 24A Seiland-Vest / Oarje-Sievju, 24B Seiland Øst / Nuorta-Sievju, 25 Stjernøy, 30C Østre sone, 41 Beaskadas (ikke direkte berørt).

Statnett viser i MTA til en langvarig prosess mot reindriftsnæringen. I detaljplanfasen, etter endelig konsesjon er gitt, dreier det seg om å komme frem til akseptable løsninger som i minst mulig grad begrenser virksomheten for næringen. MTA angir en rekke restriksjoner og tiltak basert på informasjon som er kommet frem om reindriftens bruk av områdene der ledningen skal bygges, og NVE vil derfor godkjenne MTA med de tiltakene og restriksjonene som ligger i planen. For strekningen Skillemoen – Skaidi er det på godkjenningstidspunktet inngått avtale med reinbeitedistrikt 19 - Sørøy. For de øvrige vil NVE oppfordre tiltakshaver og reindriftsnæringen til fortsatt dialog om løsninger som ivaretar reindriftens bruk av arealene, samtidig som det muliggjør en gjennomføring av prosjektet.

Det er satt vilkår i konsesjonen om før- og etterundersøkelser av reinens habitatbruk for å bedre kunnskapsgrunnlaget om konsekvenser for tamrein av kraftledninger på 420 kV spenningsnivå. Fylkesmannen i Troms, Fylkesmannen i Finnmark og Statnett har i møte avklart opplegget for før- og etterundersøkelsene. I samråd med aktuelle reinbeitedistrikter vil det bli montert GPS-sendere på et representativt utvalg reinsdyr fra tre distrikter. Resultatet av undersøkelsene skal legges frem for NVE.

Vurdering av høringsinnspill

Alta kommune

Parkeringsplass ved Romsdal (B103c): Her ber kommunen om at den opprinnelige plasseringen velges. Det pekes på at anleggstrafikk til og fra baseplassen som nå ligger i planen ikke bør gå gjennom Skomakerberget boligfelt da veien ikke er dimensjonert for slik bruk. Opprinnelig plassering er sammenfallende med parkeringsareal avsatt i kommuneplanen, og at dette derfor vil være en vinn-vinn situasjon. NVE ber Statnett vurdere den opprinnelige plasseringen på nytt for å samordne arealbruken og på den måten komme kommunen i møte.

Kvalsund kommune

Bjørnlia hyttefelt og deler av Skaidi utsettes for mye helikopterstøy. Kommunen ber om god informasjon i forkant og at Statnett oppgir et telefonnummer til en kontaktperson ved spørsmål. NVE

mener god informasjon før og under anleggsarbeidene er et viktig konfliktdempende tiltak, og stiller seg bak kommunens oppfordring.

Fylkesmannen i Finnmark

Det pekes på at restriksjonsperiodene for helikopterflyvning er satt fra 15. februar for å unngå forstyrrelser for rovfugl i etableringsfasen, og at det er vanskelig å angi et eksakt tidspunkt for når man kan slå fast at det ikke hekkes. Statnett planlegger å undersøke reirlokalteter og basert på disse funnene oppheve restriksjonen for et år av gangen. I høringsuttalelsen bes det om at opphevelse av restriksjonene gjøres i samråd med fylkesmannen.

NVE mener fylkesmannen skal konsulteres ved eventuelle opphevelser av restriksjoner. Det pekes samtidig på utfordringen for anleggsgjennomføringen med de lange restriksjonsperiodene, og at det i dette prosjektet også er omfattende restriksjoner for bygging av hensyn til reindriften. Ofte vil konsekvensen av forstyrrelsene være mislykket hekking én sesong, noe som vurderes å være en akseptabel «omkostning» for levedyktige bestander av rovfugl. Det bør derfor etter NVEs mening foretas en vurdering av restriksjonsperiodene med tanke på hva bestanden kan tåle. Praksis i tilsvarende ledningsprosjekter de siste årene har vært å sette restriksjoner av hensyn til rødlistede fuglearter og ta hensyn så langt det er mulig for andre rovfuglarter. NVE mener dette er akseptabelt sett i forhold til de økonomiske konsekvensene ved eventuelle forsinkelser i gjennomføringen av prosjektet.

Sametinget

Sametinget viser til at undersøkelsesplikten etter kulturminnelovens §§ 9 og 10 ikke er oppfylt for alle de planlagte transportveiene i prosjektet, og at undersøkelsene vil ferdigstilles i løpet av barmarksesongen 2016. Spesielt nevnes vei fra baseplass B129 i Repparfjorddalen .

NVE ber i sitt veiledningsmateriell om at kulturminneundersøkelsene skal være avklart med kulturminnemyndighetene før oversendelsen av MTA. Det er ikke et krav at samtlige undersøkelser skal være ferdigstilt før anleggsstart, men tiltakshaver skal i samarbeid med kulturminnemyndigheten være enige om et opplegg som sikrer at kulturminner som ikke er frigitt ikke går tapt i forbindelse med anleggsarbeidet.

NVE minner om at arbeider ikke kan igangsettes før undersøkelsesplikten er oppfylt. Endringer av MTA som følge av kulturminner skal godkjennes av NVE.

Reinbeitedistrikt 20 Fálá/Kvaløy

Reinbeitedistriktet er representert av Dalan advokatfirma som kom med høringsuttalelse 5.1.2016 på distriktets vegne hvor de har gjennomgått Statnetts brev av 23.12.2015 med reviderte restriksjonsperioder.

For vårflytting krever distriktet en utvidelse av restriksjonsperioden fra 18.4 – 5.5 til 18.4 – 10.5. Distrikt 20 aksepterer Statnetts forslag til restriksjonsområde mellom mast 834 – 850 og inntil 2 dagers stans i arbeidet hvor hver av distriktets tre siidaer. De krever dekket kostnader ved tilleggsføring med reinlav i nærheten av traséen og transport med trailere for en siida.

For høstflytting aksepterer distriktet restriksjonsperioden 20.9 – 15.11 og tre dager med anleggsstans for hver av de tre siidaene. De krever endring restriksjonsområdet fra opprinnelig mellom mast 830 – 850 til mast 818 – 841. Som ytterligere avbøtende tiltak krever distriktet også dekket 10 km midlertidig oppsamlingsgjerd, mer arbeidskraft til gjeting, og flytting av rein med trailere for en siida.

I kommentar til høringsuttalelsene fra Statnett 12.1.2016 uttrykker de overraskelse over krav om ytterligere utvidelse av restriksjonsområdene etter utvidelsen som det ble enighet om på møtet i Kautokeino 8.12.15.

Statnett kommer distriktet delvis i møte og endrer restriksjonsområdet på høsten til å gjelde mast 818-841 etter krav fra distriktet. De ser ikke at ytterligere avbøtende tiltak er nødvendig.

NVE mener at det i møtene mellom Statnett og reindriften er kommet frem et godt grunnlag for å kunne avgjøre avbøtende tiltak for å avhjelpe ulempene for reindriften i anleggsfasen.

På dette grunnlaget vil NVE ikke pålegge Statnett avbøtende tiltak utover de fremlagte restriksjonsperiodene og restriksjonsområdene.

Reinbeitedistrikt 22 Fiettar kom med en høringsuttalelse etter høringsfristen utløp som tidligere nevnt. NVE forutsetter videre dialog mellom Statnett og distriktet som nevnt i merknader til vedtak fattet av Olje- og Energidepartementet 30. april 2015.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 - 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. På den måten skal forvaltningen i sine vedtak redegjøre for å synliggjøre kunnskapen om og virkningene et tiltak vil få for naturmangfold, og hvordan den har kommet fram til resultatet i den konkrete saken.

Saken har nylig vært opplyst gjennom konsesjonsbehandling og i denne prosessen har naturmangfoldloven kapittel II blitt vurdert. Den innsendte planen er innenfor de rammene som er vurdert i konsesjonen. NVE har derfor ikke foretatt nye vurderinger av tiltaket som helhet etter prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 og viser til vurderingene som er gjort i konsesjonsprosessen. Etter en gjennomgang av linjetraséen i karttjenesten «*Naturbase*» er det ikke kommet nye henynspunkter som krever at planene endres. Den innsendte planen konkretiserer hvordan anleggene skal bygges. Den innsendte planen konkretiserer hvordan anleggene skal bygges.

Den innsendte planen konkretiserer hvordan anleggene skal bygges. Gjennom detaljplanlegging skal det tas utgangspunkt i lokalisering og driftsmetoder som gir de beste samfunnsmessige resultater, jf. naturmangfoldloven § 12. NVE vurderer at planen oppfyller disse kravene.

Etter at vurderinger av § 8-12 er foretatt mener NVE at også § 4 om forvaltningsmål for naturtyper og økosystemer og § 5 som omhandler forvaltningsmål for arter er oppnådd.

Annet

For anlegg for overføring eller omforming av elektrisk energi som har konsesjon etter energiloven, gjelder ikke plan- og bygningsloven (pbl) med unntak av kapittel 2 og 14. Det betyr at det for gjeldende anlegg verken er nødvendig med dispensasjon fra gjeldende kommunale arealplaner eller kommunal byggesaksbehandling, jf pbl §1-3.

NVE minner om at anlegget er underlagt forskrift om forebyggende sikkerhet og beredskap i energiforsyningen (FOR-2012-12-07-1157). NVE har ikke vurdert om tiltaket tilfredsstillende for forskriftens krav.

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt denne underretning er kommet frem, jf. forvaltningsloven kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Ingunn Åsgard Bendiksen
avdelingsdirektør

Øyvind Leirset
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Alta kommune

Beaskadas (Bæskadas) reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 41, Vest-Finnmark

Dalan Advokatfirma DA

Fiettar reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 22, Vest-Finnmark

Finnmark fylkeskommune

Fylkesmannen i Finnmark

Gearretnjarga reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 21, Vest-Finnmark

Jalgon reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 23 C, Vest-Finnmark

Kvalsund kommune

Samediggi/Sametinget

Seiland Vest / Oarje-Sievju - Reinbeitedistrikt 24 A, Vest-Finnmark

Seiland øst / Nuorta-Sievju - Reinbeitedistrikt 24 B, Vest-Finnmark

Statnett SF v/Kjetil Sandem

Stjernøya / Stierdna reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 25, Vest-Finnmark

Sørøy / Sallan reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 19, Vest-Finnmark

Østre sonestyre / Nuorttabealli reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 30/31 C, Vest-Finnmark